

smatsa

CNS.00-62/149

30 MAY 2013

30.

Република Србија - Републичка
Агенција за електронске комуникације-Београд

30. 05. 2013		
СЛУЖБЕНИ:		
Сл.	Број	Предност
01	3491-292/13-2	

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Вишњићева 8
11000 Београд

факс: 011 3242 673

Предмет: Јавне консултације о нацрту Правилника о изменама и допунама правилника о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми од 26.04.2013. године

Увидом у нацрт Правилника о изменама и допунама правилника о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми од 26.04.2013. године, констатовали смо да је предложена измена члана 2 Правилника по којој се Правилник није примењивао на РИТТ опрему намењену ваздухопловним радио-комуникацијама, а која је предмет посебних прописа. Нацртом Правилника о изменама и допунама Правилника о РИТТ опреми предвиђено је да се Правилник не примењује на РИТТ опрему намењену за цивилне ваздухопловне радио-комуникације, која је намењена искључиво за уградњу у ваздухоплов, чиме би се Правилник примењивао на осталу опрему за цивилне ваздухопловне радио-комуникације, као што је опрема за управљање ваздушним саобраћајем.

С тим у вези, Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо, као једини пружалац услуга управљања ваздушним саобраћајем на територији Републике Србије, која за обављање своје делатности користи уређаје и системе за управљање ваздушним саобраћајем (у даљем тексту АТМ опрема), чије се поједине компоненте могу сматрати радио и телекомуникационом терминалном опремом, у смислу дефиниције из Правилника о РИТТ опреми, предлаже:

- да се РИТТ опрема намењена управљању ваздушним саобраћајем изузме из примене овог Правилника.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правилник о радио опреми и телекомуникационој терминалној опреми („Службени гласник РС”, бр. 11/12) (у даљем тексту: Правилник о РИТТ) имплементира Директиву Европске Комисије 1999/05/ЕС (R&TTE Directive), којом се дефинишу правила за стављање опреме на тржиште и пуштање у рад. Као најбитнија промена, у односу на ранију регулативу, Директива 1999/05/ЕС уводи Декларацију произвођача о усаглашености и успоставља јединствен регулаторни оквир за стављање на тржиште, слободан промет и стављање у употребу РИТТ опреме на територији земаља Европске економске области (European Economic Area – EEA), као и других земаља које примењују Директиву 1999/05/ЕС.

Доказивање усаглашености са захтевима Директиве 1999/05/ЕС је одговорност произвођача, односно његовог овлашћеног заступника на територији ЕЕА. Европска комисија објављује списак номинованих тела за оцењивање усаглашености, која су међународно призната и која испуњавају захтеве Директиве 1999/05/ЕС и именована су да врше оцењивање усаглашености у складу са Директивом 1999/05/ЕС. Као последица тога, произвођачи су у обавези да само једном спроведу поступак оцењивања усаглашености производа, након чега могу да стављају производ у промет тј. на тржиште на територији земаља које примењују Директиву 1999/05/ЕС, чиме се остварује либерализација тржишта.

R&TTE Директива поставља скуп битних захтева у погледу заштите здравља, безбедности, електромагнетске компатибилности и коришћења радио спектра, при чему је коришћење радио спектра дефинисано само у смислу избегавања нежељене интерференције. У случају АТМ система и опреме, функционалност система, безбедност, употреба и интероперабилност између система, су дефинисани посебним прописом - Правилник о преузимању прописа европске уније о интероперабилности европске мреже управљања ваздушним саобраћајем („Службени гласник РС”, бр. 69/11) којим је преузета Уредба европског парламента и Савета (ЕЗ) о интероперабилности Европске мреже управљања ваздушним саобраћајем – Уредба о интероперабилности (Regulation (EC) No 552/2004), у складу са којим се проверава и доказује погодност система за оперативно коришћење у мрежи управљања ваздушним саобраћајем.

С обзиром да је за област надзора над пружањем услуга управљања ваздушним саобраћајем у Републици Србији надлежан Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, пре планираног пуштања у рад АТМ опреме, SMATSA доо је дужна да обавести ДЦВ РС о намери увођења промене у функционални систем, која може да има утицај на безбедност обављања делатности или пружања услуга, достави безбедносну аргументацију и прибави одобрење за планирану промену (члан 18 Закона о ваздушном саобраћају - „Службени гласник РС” бр. 73/10). У склопу провере безбедносне аргументације планиране промене, ДЦВ РС врши проверу испуњености захтева из Правилника о преузимању прописа европске уније о интероперабилности европске мреже управљања ваздушним саобраћајем („Службени гласник РС”, бр. 69/11).

Према Уредби о интероперабилности 552/2004, произвођачи АТМ система издају ЕЗ Декларацију о усаглашености или ЕЗ Декларацију о погодности за употребу, којом потврђују да су испуњени основни захтеви интероперабилности у Европској мрежи управљања ваздушним саобраћајем, као и испуњеност других прописа Европске заједнице који се могу применити на ову опрему. За АТМ уређаје и системе чије компоненте се могу сматрати РИТТ опремом, то подразумева и примену Директиве 1999/05/ЕС, што значи да је за издавање ЕЗ Декларације о усаглашености или ЕЗ Декларације о погодности за употребу произвођач, пре стављања опреме на тржиште ЕЕА, има обавезу да спроведе комплетан поступак оцењивања усаглашености код неког од именованих тела за оцењивање усаглашености, овлашћених у складу са одредбама Директиве 1999/05/ЕС, и на основу чега произвођач остварује право и обавезу стављања СЕ знака усаглашености на свој производ.

Тренутно не постоје хармонизовани стандарди за АТМ опрему, у погледу захтева R&TTE Директиве за ефикасно коришћења радио спектра у циљу избегавања штетних интерференција. Међутим, фреквентни опсези које користи АТМ опрема су хармонизовани и дефинисани међународним прописима и регулативом – ICAO Annex 10 и све фреквенције које су у употреби морају бити координисане у складу са међународном процедуром за координацију фреквенција коју надзиру EUROCONTROL и ICAO, чиме је могућност ометања сведена на минимум. План намене радио-фреквенцијских опсега на територији Републике Србије је усклађен са међународном ваздухопловном регулативом. Сва радио-комуникациона АТМ опрема подлеже

издавању дозвола за коришћење радио-фреквенција и техничком прегледу радио станица у складу са правилницима РАТЕЛ-а.

Имајући у виду све међународно дефинисане процедуре, које се спроводе и у Републици Србији преко Директората за цивилно ваздухопловство Републике Србије и Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо, и интегрисаност наших институција у европску мрежу управљања ваздушним саобраћајем, као и да се европска регулатива у Републици Србији у области управљања и надзора ваздушног саобраћаја имплементира кроз прописе које доноси Директорат за цивилно ваздухопловство Републике Србије, сматрамо да је за доказивање усаглашености АТМ опреме, довољно презентовати оригиналну Декларацију произвођача о усаглашености (*EC Declaration of Conformity – DoC*), као један од докумената у оквиру процеса оцењивања подобности за употребу у складу са законом и подзаконским актима којима се уређује област ваздухопловства у Републици Србији.

С поштовањем,

в.д. ДИРЕКТОРА

Слободан Цвијан, дипл. инж.

